

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

2. Soli Deo offendum cor totum per vota Religiosa. Thema. Soli Deo. 1.
Tim. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

mortem perseverate: Qui perseveraverit usque ad finem, hic salvus erit; Felix & beatus; tantæque gloria & honore ac læticia coronandus, ut eam nulla mens concipere, nulla lingua effari valeat. Effugit omnem sermonem, inquit S. Augustinus, excedit omnem sensum decus illud

atque majestas. Quod Deus præparavit diligentibus se, fide non capitur, spe non attingitur, caritate non apprehenditur, desideria & vota transgreditur: acquiri potest, asimari non potest. Beati igitur, mortui, & tærcque quæterque beati, qui in Domino, in Societate Jesu, moriuntur.

EXHORTATIO

PRO RENOVATIONE VOTORUM ÆSTIVA.

Cor soli Deo offerendum.

T H E M A.

Soli Deo. 1. Tim. 1, 17.

Seneca L. 1. de beneficiis c. 3. scribit: Socrati cum multi multa, pro suis quisque facultatibus offerrent; Æschines pauper auditor. nihil, inquit, dignum te, quod dare possim invenio: & hoc uno modo, pauperem me esse sentio. Itaque dono tibi, quod unum habeo, me ipsum; hoc munus rogo, qualecunque est, boni consulas, cogitæque alios, cum multum tibi darent, plus sibi reliquisse. Acceperat benevolè Socrates hoc munus, & habiturum se curam spondit; ut illi, meliorem, quam acceperat, ipsum restitueret. Æschinem imitantur Religiosi, qui cum maximis, innumeris & infini-

tis Dei O.M. beneficiis, non inveniunt munus dignum, quod rependant; seipsos & omnia sua per tria vota religiosa offerunt, idque tanto animi fervore, ac liberalitate tantâ, præsertim mox à peracto Tiocinio; ut nihil de mundo possidere, soli Deo vivere, soli Deo corpus, animam, & omnia sua consecrare aveant. Quodnam verò luculentius veri amoris & gratitudinis signum dari potest, aut testimonium; quàm nihil sibi de se, suisque rebus reservare; ac cor suum & seipsum soli Deo in holocaustum immolare? In omni creatura, inquit Hugo Victorinus, L. 1. de anima que sub sole occupatur, nihil humano corde sublimius, nihil nobilius; nihilque Deo similis. Quare nihil aliud à te petit Creator tuus, quàm cor tuum: non victimas arietum

arictum & sacrificia; non vestes tuas pretiosas & peripetasmata; non villas & pradia; non inanes & monilia, non divitias & cimelia, aut quaecunque alia mundi bona: sed te solum, & cor tuum sibi soli dedicari, offerri & consecrari per vota religiosa postulat.

Quâ igitur ratione cor nostrum per vota *Soli Deo* offerre penitus & immolare valeamus, in præsentiarum declarabimus: ut si quid fortè per negligentiam, ipsi decerptum, nobis retribuimus aut resumperimus, in vororum instauratione Deo integrè restituamus.

I. Neminem nostrum latet, per vota nos Deo holocaustum immolare, ut Div. Thomas cum reliquo Patrum senatu tradit: per quod quis tum se, tum omnia sua penitus soli Deo resignet: quidquid enim in Orbe universo possidemus, ad tria reducimus: aut enim bona sunt exteriora, possessiones scilicet & divitiarum: & hæc voto paupertatis Deo consecramus: aut bona & voluptates corporis, & hæc voto castitatis abnegamus, unique Deo offerimus: ac demum bona interiora animæ, & hæc obedientiarum voto Deo subternimus, dum voluntati atque intellectui proprio renuntiamus; ut Superiori, Dei locum tenenti, ea subjiciamus, quo amorem nostrum erga Conditorum supremum demonstramus; ipsi soli deinceps victuri, ac famulaturi.

Venerabilis Pater Vincentius Carafa septimus Societatis nostræ Præpositus Generalis, in Libro, quem Seraphinum nuncupat, Consideratione 22. ait: Vis hieroglyphicum veri amantis?

Pinge cor, & illi inscribe *soli*. In omnibus nimirum ejus potentis & affectibus. In intellectu *soli*: in memoria *soli*: in voluntate *soli*: in sensibus externis & internis *soli*: deinde ad illa progredere, in quæ cor suos spargit amores, omnibusque inscribe *soli*: in facultatibus *soli*: in recreationibus *soli*: in honoribus *soli*: in officiis *soli*: in studiis *soli*: in paupertate *soli*: in castitate *soli*: in obedientia *soli*: in cælo *soli*: in terra *soli*: in domo *soli*: in cubiculo *soli*: in gymnasio *soli*: in omnibus *soli*: & concludere, *sola soli* habeo solam animam, hanc Deo *soli* dabo, & hoc erit donum longè nobilissimum ac præstantissimum.

Dum primum vota nostra, absoluto tirocinio, Deo nuncupavimus, collecto in probationis decursu, fervore; cordi nostro inscripsimus *soli*: *soli Deo* honor & gloria: *soli Deo* obsequia mea: *soli Deo* cogitationes verba & opera; amores, affectus ac desideria; creatis deinceps nihil: nihil nummis & pecuniæ: nihil possessionibus, agris, vineis, hortis ac bonis terræ: at paulatim remittente fervoris primævi calore; pristini quandoque affectus recalescunt, redeunt rerum terrenarum vota, reviviscunt desideria mundana; ita ut jam non solum Numen cor possideat, sed locum nonnullum res terrena occupare moliantur: Quid hic consilii? In cæli tridua, cor & affectus inspice: & si illud, quod ante inscriptum erat *soli Deo*, non nihil obfuscatum, obliteratumque repereris, renova, ac denud inscribe, *soli, soli*.

S. Bernardus Doctor Mellissus, à quopiam interrogatus, quidnam à nobis Deus

I.
Perfecta
paupertas.

Deus. O. M. requireret? Epist. 353. respondet: *Cor nostrum nihil dignius perficere potest, quam ut ei, se (totum) restituat; quo factum est: & hoc à nobis Dominus requirit, dicens: Fili da mihi cor tuum.* Verùm Doctor melliflue quid est cor suum totum Deo soli tradere? Respondet ibidem: *Tunc si quidem cor Deo datur (totum soli) quando omnis cogitatio terminatur in Deum: gyratur & reflectitur super eum; & nihil vult penitus possidere præter eum.* Nos Dilectissimi, in prima votorum oblatione, cor nostrum Deo totum obtulimus, eumque in finem reliquimus omnia; ut omnis cogitatio nostra terminaretur & gyraretur in Deum, nihilque in mundo possideremus præter eum. Jam tamen successu temporis accidit nonnunquam, ut donationis à nobis factæ ex parte obliviscamur, & nonnullum, in corde nostro, creaturæ, locum assignemus, eamque amore inordinato complectamur: ea de causa, animum triduo recolligimus, cordis sinus executimus, affectus & cogitationes examinamus, visuri, utrum etiamnum omnis cogitatio, omnis affectio, omnis amor noster terminetur in solum Deum; ita ut nihil penitus, præter eum possidere cupiamus: et si forè deprehenderimus, quidquam aliud præter Deum, subintrasse, locumque licet exiguum, occupasse, ex templo, inde ejiciamus ac proscribamus. Ut verò negotium hoc generosiùs aggrediamur, ea quæ nunc producemus, movere nos atque impellere valebunt.

1. Cor nostrum nimis parvum est,

Deum & creata simul capere nequit: cogitate amorem manum, inquit Augustinus, quæ dum unum tenet & capit, alterum tenere & capere non potest, quia occupata est. *Cor parvum est,* ait Hugo L. 3. de anima, & magna cupit: *vix ad unius milvi refectioem sufficere possit; & totus mundus ei non sufficit:* quid igitur frustra illud rebus parvis replere conamur? Solus Deus ei sufficit, ille solus replere potest. Quid est, obsecro, res creata, Conditori comparata, nisi gutta ad fontem, atomus ad aërem, arena ad montem, nihil ad omnia? Ut quid ergo gravi corde diligimus vanitatem; & quatimus mendacium.

2. Cor nostrum nimis angustum est, Deum & creaturam simul non capit: *Coangustatum est stratum* ait Jsaías c. 28. adeoque alter decidat necesse est. Soli sponso locus est, non alteri: Solus sponsus cælestis, omni & solo amore tuo est dignissimus: Pulchritudo tam antiqua, pulchritudo tam nova, omnia pulchra, omnia bona eminentissimo modo in se complectens. O summa Bonitas! O infinita Majestas! quæ fronte alium præter te, in corde meo, aded angusto, collocare audebo? Omnium corda hominum, qui fuerunt, sunt, & erunt omnes voluntates Seraphinorum & Cherubinorum, ac reliquorum spirituum beatorum non sufficient, ut in te uno occupentur; & ego pusillum cor meum, aliâ te terrena occupabo: cum si aliud habeam in corde, præter te Deum, nec aliud plenè possideam, nec te Deum; si verò nihil habeam in corde præter te Deum, non tantum possideam

te Deum meum; sed finor Deo & omnibus, Deus meus & omnia?

Soli itaque tibi cor meumpateat, *soli* tibi amor & affectus consecratur; ut merito cordi meo inscribere valeam *soli* in signum sinceri amoris. Imitabor hac in parte Virginem beatissimam, Deimatrem, quæ cordi suo inscripserat *soli*, nulli creaturæ aditum præbens: *Dilectus meus mihi & ego illi*; ac nulli alteri: corde, super omnia terrena instabilia, elevato: *Luna sub pedibus ejus*. Imitabor S. Paulum, qui inscripserat cordi suo, *soli: soli Deo, honor & gloria*. reliqua omnia arbitratur ut stercore; quæ nemo nisi stultus cum gemmis & unionibus eadem includit capsulâ. Imitabor S. Ignarium, solum Dei amorem, desiderantem ac possidentem: *Amorem tui solum cum gratia tua mihi dona & dives sum satis*. Imitabor Xaverium Indorum Apostolum, amore Dei solius cor occupantem: *Amote, solum quia rex meus es, & solum quia Deus es*. Imitabor S. Theresiam, quæ *soli* cordi suo insculpserat; ita ut nec iconem Christi Domini elegantiorum, paupertatis amore, retinere sustinuerit; ne solius Dei amori, vel minimum decederet.

II.
Perficta
castitas.

II. Per votum castitatis, abjecimus voluptates carnis, ut totum amorem nostrum in Deum solum transferremus, nec in ullo delectationem quæreremus; præterquam in uno Deo: atque ita cordi nostro inscripsimus *soli*: & simul à grege bestiarum & jumentorum, ad Societatem Angelorum transivimus, ut non delectemur deinceps illis, in qui-

bus oblectantur bruta; sed iis, in quibus occupantur Angeli, scilicet solo Deo. S. Albertus M. in paradiso c. 6. asserit, præcipuum castitatis conservativum esse delectari in Domino; sic enim omnia vitia vilescunt; nam *gausto spiritu desipit omnis caro*. Unde S. Gregorius L. 18. Moralium c. 61. Esse quidem sine delectatione, anima non potest, aut enim delectatur infimis aut summis; & quanto altiori studio exercetur ad summa, tanto majori fastidio, torpescit ad infima: quantoque acriori curâ inardescit in infimis, tanto damnabilius frigescit ad summis. *Qui ergo vult delectari in solo Deo, omnes alias oblectationes à se rejiciat*; non tantum quæ sunt contra castitatem; sed etiam contra temperantiam: atque ita cordi suo inscribat *soli*.

Eapropter D. Augustinus L. 10. Homiliarum hom. 15. omnium sensuum custodiam vehementer commendat. *Si virginitatem, ait, integram servare desideras, quantum potes, observa blandimenta draconis; ne forte si incautus fueris, quinque sensus, qui in te sunt, quasi quinque virgines permittas à serpente corrumpi. Quisquid enim pulchrescivi visus quidquid dulcescivi gustu; quidquid blanditur auditu; quidquid lenocinatur odoratu; quidquid mollescit tactu, in his omnibus, si incautus fuerimus, surreptibus concupiscentiis malis, anima virginitatem corrumpi permittimus & impletur illud, quod per Jeremiam dictum est: Intra vit mors per fenestras. Idne fiat; claudantur creatis, soli Deo pateant.*

Quare I. Visui nostro inscribamus *Soli*: ut nihil videamus, quod animæ

animæ noceat, exemplo nostri piissimi Fratris Alphonsi Roderiquez, Venerabilis Patris Ludovici de Ponte & aliorum complurium: qui cædus pepigere cum oculis, ut intra annos plurimos, feminam non intuerentur. 2. In gustu quoque scribamus *soli*. *Ante omnia*, inquit, S. Basilius, *adversus gustum Virgo, totâ intentione pugnabit, fontisque voluptatum ventris & impudicitia fomitum, inde manantium, à principio, castitatis studio, sicabit, Virginem enim esse & gustum Virginis convenit; nullique suaviter oblectandi illecebrâ obnoxium*. Lib. de Virg. Præluxere nobis S. Ignatius, S. Franciscus Borgias, P. Bernardus Colnago, P. Franciscus Regis, S. Franciscus, S. Clara, qui gustum amaritie castigantes, in solo Deo gustum ac delectationem quærebant. 3. Auditui etiam & odoratui inscribendum, *soli*. Sed vel maximè tactui, ex mente S. Basilii, sensuum omnium perniciosissimo, & sævissimè blandienti. *Bonum est mulierem non tangere*, ait Apostolus: *malum est ergo tangere*, infert S. Hieronymus, *nihil enim bono contrarium est nisi malum*: Quamvis enim bona sit terra, bona quòque sit pluvia, tamen ex earum mixtione lutum efficitur: pari modo et si bona sit manus viri, bona quòque manus femine, ex contactu tamen illarum, nonnunquam lurosa cogitatio vel affectio generatur: etenim qui tangit picem, manum utique sordidabit. *Soli* igitur, inscribamus sensibus & castimonia tuta erit; ut enim verè ait S. Laurent. Justinianus in ligno vitæ c. 5. de continentia: *Custodia sensuum pudicitiam servat, & violatio castitatis est sensuum curiositas*.

III. Denique voluntati etiam nostræ, quam per obedientiæ votum, Deo obtulimus, inscribendum est *soli*: ut nimirum omne illud & solum velimus ac desideremus, quod vult Deus & Superior, Dei locum tenens; omne & solum nolimus, quod Deus ac Superior non vult. S. Ignatius suos vult voluntatem propriam exuere, ut divinam induant. Nisi enim id præstemus, & vel in unico, voluntati & voluptati propriæ adtractescamus liberè evolare & perfectionis apicem attingere nequibimus: Similes enim erimus passeribus, quos pueri filo ligatos tenent, qui emissi se liberos autumant, alacresque ad funiculi spatium provolant; sed mox miserè decidunt. Elias raptus in cælum pallium reliquit: neque religiosus tutò ad vitam cælestem evolabit, nisi propriæ voluntatis pallium reliquerit; rescindat ergo omnia, dimittat omnia, *soli Deo se consecret & permittat*, non est liber carnis, quòd longam catenam habeat, et si per intervallum ludat; rumpenda est omnis catena; ut ad Deum liberè evolare, illique *soli* integrè inhærere liceat: & si quòd fortasse filum voluntatis propriæ, aut affectionis inordinatæ, constrictum teneat, hæc renovatione præcidere allaboret.

Quæ cum ita sint; ut infinitis summissis que Dei in nos beneficiis gratum animum rependamus; nos totos ei penitus devoveamus; atque in primis cor nostrum ei consecremus & per votorum oblationem ac renovationem in holocaustum perfectum offeramus: ac primò quidem relictis, abscissis & contemptis omnibus terrenis bonis, cordi nostro,

III.
Perfecta
obadien-
tia.

nostro, *soli* inscribamus, omnem amorem à terrenis avulsam in Deum unum transferendo. Deinde omnibus carnalibus, & inordinatis sensuum voluptatibus abscessis, cor *soli Deo*, ejusque gustui ac oblectationi transcribamus. Denique amoris proprio, voluntati que, quæ Deo, aut Superioribus discordet, penitus renunciemus; & illi quodque *soli* insculpamus, nimirum *soli Deo* deinceps obtemperatura. Quod si quid difficultatis occurrerit, strenuè id perumpamus. Fertur thesaurorum genus esse, quod sub magico artificio, ab horribili-

bus spectris ac manibus custodiatur, ac si quis audeat solum, spectacula illa subito evanescant ac facessant; nec unquam amplius compareant, atque ita securè thesauris istis frui liceat. Ita nobis, non majore labore opus est, quam animo; fortiter duntaxat, audeamus, & rem aggrediamur, ac fugatis repente difficultatum spectris, spiritualibus thesauris potiemur, & absque magna molestia, arcanà vitæ spiritualis dulcedine perfruemur.

INDEX